

Gebouwen die mensen **blij** **maken**

*Kloosterhof Locatie Meerlanden, Huiskamer
Psychiatrie en Dagbesteding (PG).*

Kloosterhof Locatie Meerlanden, idem.

“Ieder mens heeft recht op een liefdevol thuis. Dat geldt ook voor mensen met dementie. Waarom moet een verpleeghuis alleen maar functioneel en dus vaak kil zijn? Wat doet een steriele kamer met iemand met dementie? Mijn missie is verpleeghuizen liefdevol in te richten met levendige, kleurrijke interieurs waarin mensen zich thuis kunnen voelen en waar ze blij van worden. Dit komt de kwaliteit van leven aantoonbaar ten goede”, aldus interieurontwerper **Mireille van Driel** van Livin’.

TEKST WILLEM VREESWIJK

Livin’ is gespecialiseerd in interieurconcepten voor de gezondheidszorg. Daarnaast richt Van Driel ook bedrijfs- en kantoorpanden in en maakt ze woningen en kamers mooier. “Wat ik maak, maak ik met liefde. Als je een gebouw met liefde en aandacht inricht, maak je mensen blij. En wat is er nu mooier dan blije mensen”, aldus Van Driel, een echte ouderwetse ambachtsvrouw die volledig vanuit het hart werkt. Haar passie ligt vooral bij de inrichting van verpleeghuizen voor mensen die aan het dementeren zijn. Dat dit vuur uit het hart komt, blijkt bijvoorbeeld uit een bericht op haar Facebookpagina: “Vandaag was weer een superdag! Acht woonkamers opnieuw ingericht, ouderen rondgereden en vertroteld. Als ik nog een job switch wil maken kan ik altijd nog zuster worden. Zo dankbaar wat je voor mensen met dementie nog kunt doen... En als ze dan aan het einde van de dag je hand pakken en met een lieve glimlach zeggen: ‘wat bent u toch een lieve zuster...’ dan smelt ik.”

“Gebouwen moeten vooral functioneel zijn. Juist in tijden van crisis zie je

dat er minder aandacht aan interieurs wordt besteed. Het lijkt wel eens of vergeten wordt dat een bedrijf bestaat bij de gratie van mensen en dat deze mensen een groot deel van hun leven in dergelijke ruimten moeten doorbrengen. Als je mensen hun werk laat doen in steriele, functionele ruimten waar vaak kraak noch smaak aan is, dan moet je niet raar opkijken als dit de energie, de

MIREILLE VAN DRIEL:

**“EEN ZEGEN VOOR DE
GEZONDHEIDSZORG.”**

creativiteit, het hartsgevoel en uiteindelijk ook de productiviteit aantast van mensen. Het ligt ook zo voor de hand. Doodse gebouwen stompen af. Levendige gebouwen, gebouwen met een ziel, maken mensen blijer en geven positieve energie. De samenleving zou er stukken beter uitzien als er meer vrolijke gebouwen zouden zijn. Sterker nog, de crisis zou minder erg zijn als meer mensen zouden kunnen werken in bezielde gebouwen.”

OP HANDEN

Volgens Van Driel geldt dit juist voor verpleeg- en zorghuizen. “We gaan in onze rijke, westerse samenleving heel vreemd om met ouderen en zieken. In plaats van hen te eren voor hun wijsheid, hun werk, hun bijdragen, hun liefde, hun zorgzame leven voor anderen, stoppen we ze weg in tehuizen waar de kamertjes allemaal op elkaar lijken en waar nauwelijks ruimte is voor persoonlijke inkleuring. In andere culturen worden ouderen juist op handen gedragen en wordt hun wijsheid door de gemeenschap gerespecteerd en geëerd. Hier lijkt het vaak of ouderen worden weggeborgen in tehuizen die

vooral zijn ingericht op basis van kosten/batenanalyses: efficiënt ingerichte kamertjes, die na het overlijden van de bewoner direct weer bewoonbaar zijn voor de volgende bewoner. Helaas deugt zo'n analyse niet. Mensen hebben te allen tijde recht op kwaliteit van leven. Dat geldt zeker voor ouderen en zieken. Randvoorwaarden hierbij zijn: oprechte aandacht, goede zorg en eigen ruimtes waar mensen zich thuis voelen. In zo'n omgeving voelen mensen zich gelukkiger en mensen die opgewekter zijn, blijven vaak langer gezond. Dat is niet alleen van belang voor deze mensen zelf, maar ook voor hun familie en vrienden. Zo bezien bespaart een gebouw dat mensen blij kan maken de samenleving juist geld."

Van Driel vindt het triest om te moeten constateren dat veel mensen hun bezieling kwijt raken. "Natuurlijk is de werkdruk vaak enorm groot. Vaak worden bedrijven geleid door angst. Niet de aandacht voor medewerkers, klanten of samenleving staat centraal in het beleid, maar de angst om iets fout te doen. Overall zie je dat de wet- en regelgeving toeneemt, dat de claimcultuur ook evenredig toeneemt en dat bedrijven, zeker de grotere bedrijven, vaak

worden ingericht als systemen waarbij compliance leidend is. De menselijke maat raakt dan steeds meer uit het zicht en mensen, die vaak al lange tijd daar werken en op hun beurt ook weer angstig zijn of ze hun rekeningen morgen nog wel kunnen betalen, worden dan vaak onderdeel van het systeem. Sterker nog, ze gaan in het systeem geloven. Ik veroordeel deze mensen niet en ik begrijp ze ook wel, maar het is tegelijkertijd zo ontzettend triest. Juist nu is het daarom zo belangrijk dat we waar het kan tegenwicht bieden en een menselijke samenleving met elkaar vorm en inhoud geven. Met mijn liefdevolle interieurs wil ik hier op mijn bescheiden manier graag een steentje aan bijdragen."

DIRECT EFFECT

Van Driel is vooral begaan met mensen met dementie. "Bij deze mensen zie je direct het effect van een eigen ruimte. Mensen met dementie kunnen zich vaak nog wel een en ander herinneren uit hun vroege jeugd. In overleg met directie, medewerkers en vanzelfsprekend vooral met de bewoners en/of hun familie maken wij een totaalontwerp van het tehuis, waarbij de individuele kamers op simpele wijze en zonder ex-

TanteLouise Vivensis Locatie Vissershaven, afdeling PG.

tra kosten op maat kunnen worden ingericht. Voor het woon- en revalidatiecentrum Vivaldi in Zoetermeer – dat zowel tijdelijk als permanent verblijf biedt aan mensen met een lichamelijke aandoening, psychische klachten of dementie – kozen we uiteindelijk voor het centrale thema 'thuisvoelen'. Alle huiskamers en alle centrale ruimtes hebben een vertrouwde, huiselijk sfeer gekregen. Uit de workshops met de bewoners bleek dat vooral het thema 'van buiten naar binnen' leefde. We hebben letter-

Tantelouise Vivensis Moermont, restaurant.

TanteLouise Vivensis Moermont, Indische woning voor PG.

lijk de natuur naar binnen gebracht, niet alleen in kleuren en afbeeldingen, maar ook in de namen. Zo heeft de afdeling 'open psychogeriatric' de naam 'Rozenhof' gekregen en zijn overal roze tinten aangebracht en afbeeldingen van rozen.”

Bij een andere opdrachtgever, stichting tanteLouise-Vivensis uit Bergen op Zoom, heeft Van Driel het park bij het oude verpleeghuis terug laten komen door middel van onder meer glasfolie en wandpanelen met bewegende beelden en geluiden. Op deze manier wil ze de bewoners hun herinnering aan het park terug geven.

KLEURIGE KAMERS

Van Driel werkt in verpleeghuizen onder meer met flexibele wanden waarop op simpele wijze afbeeldingen uit het eigen leven zijn aan te brengen. De instellingen zijn vaak ontworpen in een jaren vijftig stijl. Te denken valt aan oude foto's van mode uit die tijd, beroemdheden, trouwreportages, enzovoorts. Toch volgt Van Driel niet bepaald de clichébeelden. Haar kamers zijn kleurig, met rode, gele of blauwe wanden. “Mensen met dementie gaan terug naar de periode tussen hun achtste en dertigste levensjaar, vandaar dat we nu inrichten in de stijl van eind ja-

“MET MIJN GEBOUWEN MENSEN HELPEN HUN EIGEN HART WEER TERUG TE VINDEN”

ren vijftig. Door ze in zo'n vertrouwde omgeving terug te brengen, voelen ze zich veiliger en beter op hun gemak. Zelf geven ze vaak aan dat ze van felle kleuren houden. Kleur geeft contrast en daardoor kunnen ze zich vaak beter oriënteren. Ik ben ook niet bang om met kleur te experimenteren. Kleuren vloeken in mijn ogen niet zo gauw. De niet zo voor de hand liggende combinaties kunnen vaak een mooie warme uitstraling opleveren, zoals groen, blauw, geel en roze.

“Verder let ik heel erg op details. Alles in een ruimte moet kloppen. Van het bloemenvaasje, het bloemetje dat er in staat, het hout van de tafel, de gordijnen, de deurknoppen, tot aan de lampen en de plankjes aan de muur waarop bijvoorbeeld één theepot uit de jaren vijftig staat. Het effect van dergelij-

ke ruimten op mensen met dementie is enorm. Ze worden er rustiger van, hebben minder stress en hebben over het algemeen ook minder klachten. Ze zijn blijer. Voor de familie is dit natuurlijk een zegen. Zij zien hun geliefde beter in zijn of haar vel zitten en dat geeft ook bij hen veel meer rust. Maar ook is het een zegen voor het verzorgende personeel, dat te maken krijgt met mensen die meer op hun gemak zijn, positiever zijn. Ook voor de gezondheidszorg als geheel is het een zegen. Als ik met mijn interieurs de wereld een beetje mooier kan maken en de mensen op deze wereld een beetje blijer dan is mijn missie al geslaagd.”

Daarnaast hoopt Van Driel mensen te inspireren om uit het denken te stappen en volledig vanuit het hart te gaan leven en werken. “De wijsheid van ons hart is zo veel omvattender dan de wijsheid van ons denken. Als mensen echt volledig vanuit hun hart zouden handelen, zou de wereld er stukken mooier uitzien. Dat kan ook niet anders. Want het hart heeft geen ego, kent geen conditioneringen, voelt geen dualiteit. Het hart is allesomvattend en wie handelt vanuit het hart, kan in wezen niets verkeerd doen. Ik hoop dat mijn gebouwen mensen helpen hun eigen hart weer terug te vinden.” ■